

Meslek yüksek okulu öğrencilerinin ruhsal durum algıları ile müzik tercihlerinin incelenmesi

Gonca Soysal*

Fikri Soysal **

Elçin Balcı***

* Öğr. Gör., Dr., TOGÜ Pazar MYO, Sağlık Bakım Hizmetleri Bölümü, Pazar, Tokat, Türkiye. ORCID ID: 0000-0003-4158-4594 e-Mail: 0000-0003-4158-4594

** Corresponding Author: Prof.Dr., TOGÜ Devlet Konservatuvarı, Tokat, Türkiye. ORCID ID: 0000-0003-3807-0154 e-Mail: fikrisoysal@gmail.com

*** Prof. Dr., Erciyes Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Halk Sağlığı Anabilim Dalı, Kayseri, Türkiye. ORCID ID: 0000-0003-3203-198X e-Mail: drelcin71@gmail.com

DOI 10.12975/rastmd.2021938 Submitted November 7, 2021 Accepted December 25, 2021

Özet

Bu araştırma, Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin ruhsal durum algılarının değerlendirilip, öğrencilerin mevcut ruhsal durumlarını ortaya koymak suretiyle ruhsal semptom taraması yapılması ve müzik tercihlerinin ruhsal durumlarına nasıl etki ettiğini belirlemek için yapılmıştır. Tanımlayıcı kesitsel nitelikli araştırmanın evrenini, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Pazar Meslek Yüksekokulunda 2016-2017 güz yarıyılında okuyan öğrenciler oluşturmaktadır. Örneklem hesabına gidilmemiş olup araştırmaya katılmayı kabul eden 198 öğrencinin katılımıyla (ulaşma oranı %80.2) çalışma gerçekleştirilmiştir. Araştırmaya katılan öğrencilerin %73.7'si kadın, %26.3'ü erkek olup yaş ortalaması 19.7±2.2 yıldır. Ruhsal problem varlığı bulunan öğrenci oranı %57.1'dir. Katılımcıların GSI puan ortalamasına göre ruhsal problem varlığı bulunan alt gruplar arasında ilk üç sırada obsesif kompulsif, paranoid düşünceler ve kişiler arası duyarlılık bozuklukları bulunmuştur. Cinsiyet, yaşanan yer ve ekonomik durum ile bazı SCL 90 alt grup puanları arasında istatistiki anlamlılık düzeyinde farklılaşma vardır. Öğrencilerin dinledikleri müzikler arasında ilk üç sırada pop müzik, arabesk ve halk müziği olduğu tespit edilmiştir. Buna istinaden ülkemiz üniversitelerinin de düzenli olarak ruhsal semptom tarama çalışmalarının yapılarak, müziğinde olumlu etkilerinden yararlanmak suretiyle disiplinler arası çalışmalar ve eylem planları oluşturması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler

SCL 90-R, Ruhsal Durum, Müzik Tercihi, Üniversite Öğrencileri, Müzik Dinleme Tercihleri

Giriş

Müzik dünyanın birçok yerinde insanlar tarafından günlük yaşamda kullanılmakta ve kendilerini ifade etme aracı olmaktan duyguların düzenlenmesi ve bilişsel gelişime

kadar çeşitli şekillerde insanları etkilemektedir (1). Müzik; bireylerde hatıraları ortaya çıkarmak, yaşam enerjisi kazanmak, zaman geçirmek yahut başkaca amaçlar çerçevesinde kullanılmaktadır. Müzik dinleme

ile ilişkili olarak yaş, cinsiyet, kişilik özellikleri, sağlık ve müzik zevki gibi faktörler bireysel farklılık olarak en sık çalışılan konular arasındadır (2). Cinsiyet açısından kadınların müziği duygu ve hislerini ifade etme, başa çıkma ve yaşam kalitelerini artırma ve geliştirme için kullandıkları (3), erkeklerin ise bilişsel ve entelektüel sebeplerle kullanma eğiliminde oldukları Chamorro'dan aktarılmaktadır (2). Müziğin bireylerin ruh hallerini düzenlemek, öz kimliklerini ve kişiler arası ilişkilerini yönetmek olmak üzere üç sosyal işleve sahip olduğu bildirilmektedir (4).

DSÖ (Dünya Sağlık Örgütü)'nün tanımına göre; "Sağlık; beden, ruhen ve sosyal yönden tam bir iyilik halidir"(5). Bu tanımdan da anlaşılacağı üzere, bireylerin sadece fiziksel yönden bir sorununun bulunmaması sağlıklı olmak için yeterli değildir aynı zamanda bireylerin ruhsal ve sosyal yönden de iyilik halinin var olması, sürdürülmesi ve geliştirilmesi gerekmektedir. Bu sebeple bireylerin ruh sağlıklarına doğrudan ve dolaylı etkileri birçok çalışmayla kanıtlanmış müziğin sağlıklı olma halinin sağlanmasındaki katkısı yadsınamaz bir gerçektir. Bir müzik parçasını seçip dinlemek çok basit gibi görünen bir olaydır. Ancak her ne kadar üstünde fazla düşünülmeden yapılsa bile bu seçim arkasında farklı etkenlerin bulunduğu karmaşık bir süreç sonucunda oluşmaktadır (6). Genel olarak bakıldığında müzik tercihlerinin, bireysel, sosyal, psikolojik ve müzikal etkenlere göre şekillenmekte olduğu farklı çalışmalarda gösterilmiştir. Bireysel etkenler kapsamında dinleyici profili olarak adlandırılan yaş, cinsiyet yer alırken; sosyal etkenler kapsamında, aile, akranlar, sosyal sınıf, medya ve kültür yer almaktadır. Müzikal etkenlerde

ise müziğin kendisine bağlı nitelikler bulunmakla birlikte psikolojik etkenlerde bireylerin ruh hali müzik tercihlerinde etkili olabilmektedir (7-12). Bireylerin içinde buldukları psikolojik durumun müzik tercihlerine etki edebileceği birçok çalışmada gösterilmekle beraber, Konecni (1982) müzik tercihi ve psikolojik durum arasındaki ilişkinin oluşumunu bir model aracılığıyla açıklamıştır. Model müzik tercihlerinin, değişebilen psikolojik durum ve duygu durum tarafından oluşturulan hissi seriler olarak aralıklarla bir araya getirildiğini ve bunun bir geribildirim mekanizmasıyla kişilerin sosyal ve müzik çevrelerini karşılıklı olarak etkileyebileceğini ortaya koymuştur (13). Sezer 'in (2011) müziğin psikolojik etkisini incelemek üzere yaptığı çalışmada psikolojik belirti puanları (somatizasyon, obsesif-kompulsif bozukluk, kişiler arası duyarlılık, depresyon, anksiyete, hostilite, fobik anksiyete, paranoid düşünceler ve psikotizm) olumsuz yönde yüksek olan bireylerin daha çok arabesk müziği dinlemeyi tercih ettikleri görülmüştür (14). Yine aynı çalışmayla birlikte yapılan farklı çalışmalarda psikolojik belirtilerin dışa vurum şekli olarak ortaya çıkan öfke ve saldırganlık dürtülerinin arabesk müzik ve heavy metal müzik türü dinleyenlerde diğer müzik türü dinleyenlere göre oldukça yüksek olduğu gösterilmiştir. Baker ve Bor'un (2008) gençlerin müzik tercihlerinin zihinsel sağlık durumlarını etkileyip etkilemediğini araştırdıkları çalışma, müzik tercihlerinin zihinsel sağlık durumunu etkilediğine ilişkin güçlü bir kanıt bulamadığını, buna karşın müzik tercihleriyle antisosyal davranış, intihar eğilimi ve uyuşturucu kullanımı arasında pozitif ilişkiler bulunduğunu ileri sürmektedir. Müziğin olumlu

psikolojik etkilerini gösteren çalışmalar da bulunmaktadır. Ağır ritimli müziğin davranışlar üzerine olumlu etkilerin olduğu belirlenmiştir (9,14-17).

Araştırmanın Amacı ve Problemi

Üniversite öğrencilerinin gelişim aşamaları ve üniversite öğrencisi olmaktan kaynaklı karşılaşılabilecek zorluklar göz önüne alındığında, öğrencilerin hem mevcut ruhsal durumlarının değerlendirilmesi hem de stresle baş etme yöntemi olan müziğin üniversite öğrencilerinde ruhsal etkilerinin incelenmesi büyük önem arz etmektedir. Zira müziği kullanarak stresi azaltmak, stresle baş etmek, farklı bilişsel ve davranışsal alanlarda olumlu etkiler ortaya çıkardığından (18) müzikoloji ve halk sağlığı açısından üniversite öğrencileri üzerinde yapılan bu çalışma önemli bir konudur. Elde edilen her bir parametrenin toplumda müziğin olumlu etkilerinden yararlanılması açısından faydası bulunmaktadır. Bu çalışma Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin ruhsal durum algılarının değerlendirilip, öğrencilerin mevcut ruhsal durumlarını ortaya koymak suretiyle ruhsal semptom taraması yapılmıştır. Bu semptomlarda ne tür müzik tercihlerinin olduğunu belirlemek için yapılmıştır.

Alt problem 1. Meslek yüksekokulu öğrencilerinde ruhsal problem görülme sıklığı nedir?

Alt problem 2. Meslek yüksekokulu öğrencilerinde en sık karşılaşılan ruhsal problem nelerdir?

Alt problem 3. Meslek yüksekokulu öğrencilerinde sosyo-demografik özelliklere göre karşılaşılan problemler nelerdir?

Alt problem 4. Meslek yüksekokulu öğrencilerinde en çok dinlenen müzik türleri nelerdir?

Alt problem 5. Meslek yüksekokulu öğrencilerinde dinlenen müzik türlerine göre ruhsal problemler nelerdir?

Yöntem

Tanımlayıcı kesitsel nitelikli bu çalışmanın evrenini, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Pazar Meslek Yüksekokulunda 2016-2017 güz yarısında okuyan öğrenciler oluşturmaktadır. Araştırmada örneklem hesaplamasına gidilmemiş olup kayıtlı toplam öğrenci sayısı 267 (Bilgisayar programcılığı:58, Çocuk gelişimi: 81, Bankacılık ve sigortacılık:67, Sosyal hizmetler:30, Evde hasta bakım programı:31) olan söz konusu yüksekokuldaki öğrencilerin tamamının çalışmaya alınması hedeflenmiş ancak 198 öğrenci (ulaşma oranı %80.2) araştırmaya katılmıştır.

Veri Toplama Araçları Ruhsal Belirti Tarama Ölçeği (SCL 90-R)

Veri toplama aracı olarak, anket formu ve Ruhsal Belirti Tarama Ölçeği (SCL 90-R) kullanılmıştır. SCL 90-R (Symptom Chick List-90-Revised) özellikle “görünüşte normal” kişilerdeki belirti düzeyini saptamak amacıyla “psikiyatrik belirti tarama aracı” olarak Derogatis (1973) tarafından geliştirilmiştir (19). Ölçeğin üniversite öğrencileri için Türkçe geçerlilik ve güvenilirlik çalışması Dağ (1991) tarafından yapılmıştır (20). Ölçeğin 90 maddesinde ifade edilen belirtilerin her biri, katılımcıların son 15 gün içindeki durumları dikkate alınarak “hiç”, “çok az”, “orta derecede”, “oldukça fazla” ve “ileri derecede”

Likert tipi bir derecelendirmeyle değerlendirilmekte ve sırasıyla 0 ile 4 arasında puanlanarak ölçek puanlarına ulaşılmaktadır. Ölçek 10 farklı alt ölçekten oluşmaktadır: somatizasyon, obsesif-kompulsif bozukluk (OKB), kişiler arası duyarlılık, depresyon, anksiyete, öfke, fobik anksiyete, paranoid düşünce, psikotik belirtiler ve uyku yeme ek maddeler. Ölçeğin alt ölçek puanları, ilgili maddelere verilen cevapların puan değerlerinin toplanarak o alt ölçeği oluşturan madde sayısına bölünmesiyle elde edilir. Her madde için yapılan derecelemeler (0-4 puan) 90 madde için toplandıktan sonra elde edilen toplam puanın 90'a bölünmesiyle de genel belirti düzeyi (GSI) ortalaması elde edilir. Dağ (1991) çalışmasında üniversite öğrencileri için ortalama 1.00 GSI puanı baz olarak, 1.57 GSI puanı "hafif psikolojik belirtili" katılımcıları, 2.14 GSI puanı ise "psikolojik belirtili" katılımcıları tanımada alt kesim noktaları olarak kabul etmiştir. Testin değerlendirilmesinde her alt grup için hesaplanan puan $<0,5$ ise "problem yok"; $0,5- 0,99$ arasında ise "orta düzeyde sorun"; >1 ise "önemli ruhsal problem vardır" şeklinde yorumlanmaktadır (20,21).

Anket Formu

30 sorudan oluşmakta olup öğrencilerin sosyo-demografik özellikleri ile müzik tercihleriyle ilgili sorular literatür taranarak tarafımızdan oluşturulmuştur (EK 1).

Verilerin Analizi

Tanımlayıcı istatistik olarak aritmetik ortalama, değişkenlerin dağılımı sayı ve yüzde olarak verilmiştir. İstatistiksel değerlendirmede nitel verilerin karşılaştırılmasında Ki-kare testinin

Exact yöntemi kullanılmıştır. Nicel veri değişkenlerin olduğu karşılaştırmalarda iki bağımsız grup olması durumunda Bağımsız Örneklerde T-Testi ve ikiden fazla bağımsız grup olması durumunda ise Tek Yönlü Varyans Analizi-ANOVA yapılmıştır. Varyansların homojenliğine Levene testi ile bakılmıştır. Tek Yönlü Varyans Analizi sonucunda en az iki bağımsız grup arasında fark bulunması durumunda ise, hangi gruplar arasında fark olduğunu tespit etmek için Post Hoc testlerden varyanslar homojen ise Tukey, varyanslar homojen değil ise Games Howell kullanılmıştır. İstatistiki karşılaştırmalarda $p<0.05$ değeri anlamlı kabul edilmiştir.

Araştırmanın Etik Yönü ve İzinler

Çalışmanın yapılabilmesi için Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi Klinik Araştırmaları Etik Kurulu'ndan onay ve Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Pazar Meslek Yüksekokulu'ndan kurum izni alınmıştır. Öğrencilerden ise gönüllü bilgilendirilmiş olur formu aracılığıyla onay alınmıştır.

Bulgular

Tablo 1. Öğrencilerin Sosyo-Demografik Özellikleri

Özellikler	Sayı	%
Yaş		
18-20	156	78.8
21-23	34	17.2
24 yaş ve üstü	8	4.0
Cinsiyet		
Erkek	52	26.3
Kadın	146	73.7
Uzun Süre Yaşanılan Yerleşim Yeri		
İl merkezi	75	37.9
İlçe	94	47.5
Köy/kasaba	29	14.6
Aile yapısı		
Çekirdek aile	165	83.3
Geniş aile	33	16.7
Kardeş sayısı		
0	4	2.1
1-2	69	34.8
3 ve üstü	125	63.1
Anne baba birlikte olma durumu		
Bir arada yaşayan	181	91.4
Ayrı yaşayan	4	2.0
Anne vefat etmiş	5	2.6
Baba vefat etmiş	8	4.0
Anne eğitimi (n=193)		
Ortaokul ve altı	174	93.3
Lise ve üstü	13	6.7
Annenin gelir getiren işte çalışma durumu		
Çalışmıyor	174	93.3
Çalışıyor	13	6.7
Baba eğitimi (n=190)		
Ortaokul ve altı	131	80.1
Lise ve üstü	59	19.9
Babanın gelir getiren işte çalışma durumu(n=190)		
Çalışmıyor	21	11.0
Çalışıyor	169	89.0
Ekonomik durum		
İyi	65	32.8
Orta	125	63.1
Kötü	8	4.1
Toplam	198	100.0

Araştırmaya katılan öğrencilerin %73.7'si kadın, %26.3'ü erkek olup yaş ortalaması 19.7 ± 2.2 yıldır. Uzun süre yaşanılan yerleşim yeri en fazla ilçedir (%47.5). Katılımcıların çoğunluğunun (%63.1) ekonomik durumu orta düzeydedir (Tablo 1). Katılımcıların sevdiği müzik türünü dinlemeye başlama yaş ortalaması 13.0 ± 3.7 yıldır.

Tablo 2. Öğrencilerin SCL 90 alt grup puanları ile GSI puanı ve ruhsal problem varlığı

SCL 90 Alt Gruplar ve GSI	Puanlar	Ruhsal problem varlığı
	$\bar{X} \pm ss$	Sayı (%)
Somatizasyon	1,08±0,78	84 (42.4)
Obsesif kompulsif	1.45±0.69	141 (71.2)
Kişilerarası duyarlılık	1.38±0.73	131 (66.2)
Depresyon	1.22±0.80	110 (55.6)
Anksiyete	1.10±0.71	89 (44.9)
Öfke	1.22±0.91	98 (49.5)
Fobik anksiyete	0.81±0.68	56 (28.3)
Paranoid düşünceler	1.36±0.76	126 (63.6)
Psikotik belirtiler	0.90±0.63	70 (35.4)
Uyku yeme ek skala	1.30±0.76	110 (55.6)
GSI	1.18±0.63	113 (57.1)

Öğrencilerin SCL 90 alt grup puanlarında en yüksek puan ortalaması obsesif kompulsif alt grubunda (1.45 ± 0.69) iken en düşük puan ortalaması psikotik belirtiler alt grubundadır (0.90 ± 0.63). Katılımcıların GSI puan ortalaması 1.18 ± 0.63 'tür (Tablo 2). Ruhsal problem varlığı bulunan öğrenci oranı %57.1'dir. Ruhsal problem varlığı bulunan alt gruplar arasında ilk üç sırada obsesif kompulsif, paranoid düşünceler ve kişiler arası duyarlılık bozuklukları bulunmuştur.

Tablo 3. Bazı Sosyo-Demografik Özelliklere Göre GSI Puanı ve SCL 90 Alt Grup Puanları 1'den Yüksek Bulunan Semptom Taraması Sonuçları

Sosyo-Demografik Özellikler	Somatizasyon		Obsesif kompulsif		Kişilerarası duyarlılık		Depresyon		Anksiyete		Öfke		Fobik anksiyete		Paranoid düşünceler		Psikotik belirtiler		Uyku yeme Ek skala		GSI			
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%		
Cinsiyet																								
Kadın	70	47.9	110	75.3	102	69.9	88	60.3	70	47.9	72	49.3	46	31.7	96	65.8	53	36.3	91	62.3	90	62.1		
Erkek	14	26.9	31	59.6	29	55.8	22	42.3	19	36.5	26	50.0	10	19.2	30	57.7	17	32.7	19	36.9	23	44.2		
χ^2 P	$\chi^2=7.441$ p=0.024*		$\chi^2=9.384$ p=0.009*		$\chi^2=4.064$ p=0.131		$\chi^2=11.305$ p=0.004*		$\chi^2=3.429$ p=0.180		$\chi^2=0.610$ p=0.777		$\chi^2=9.799$ p=0.007*		$\chi^2=7.74$ p=0.029*		$\chi^2=4.845$ p=0.089		$\chi^2=10.488$ p=0.005*		$\chi^2=8.781$ p=0.012*			
Yaşanılan Yerleşim Yeri																								
İl merkezi	28	37.3	53	70.3	47	62.7	44	58.7	27	36.0	33	44.0	16	21.3	43	57.3	24	32.0	36	48.0	40	53.3		
İlçe	50	53.2	71	75.5	64	68.1	55	58.5	50	53.2	49	52.1	31	33.3	62	66.0	35	37.2	58	61.7	59	63.4		
Köy/kasaba	6	20.7	17	58.6	20	69.0	11	37.9	12	41.4	16	55.2	9	31.0	21	74.2	11	37.9	16	55.2	14	48.3		
χ^2 P	$\chi^2=17.341$ p=0.002*		$\chi^2=10.584$ p=0.032*		$\chi^2=11.778$ p=0.019*		$\chi^2=7.338$ p=0.119		$\chi^2=6.584$ p=0.160		$\chi^2=1.874$ p=0.759		$\chi^2=3.259$ p=0.515		$\chi^2=3.571$ p=0.467		$\chi^2=1.892$ p=0.756		$\chi^2=7.924$ p=0.094		$\chi^2=5.368$ p=0.252			
Aile yapısı																								
Çekirdek aile	67	40.6	120	72.7	107	64.8	93	56.4	72	43.6	81	49.1	45	27.4	105	63.6	59	35.8	92	55.8	95	57.9		
Geniş aile	17	51.5	21	63.6	24	72.7	17	51.5	17	51.5	17	51.5	11	33.3	21	63.6	11	33.3	18	54.5	18	54.5		
χ^2 P	$\chi^2=1.755$ p=0.416		$\chi^2=1.473$ p=0.479		$\chi^2=0.821$ p=0.663		$\chi^2=1.176$ p=0.555		$\chi^2=1.342$ p=0.511		$\chi^2=5.196$ p=0.074		$\chi^2=0.642$ p=0.725		$\chi^2=1.915$ p=0.384		$\chi^2=0.503$ p=0.778		$\chi^2=0.143$ p=0.931		$\chi^2=1.427$ p=0.490			
Ekonomik durum																								
İyi	24	36.9	42	64.6	38	58.5	27	41.5	24	36.9	28	43.1	18	28.1	36	55.4	18	27.7	28	43.1	29	45.3		
Kötü	60	45.1	99	74.4	93	69.9	83	62.4	65	48.9	70	52.6	38	28.6	90	67.7	52	39.1	82	61.7	84	63.2		
χ^2 P	$\chi^2=1.984$ p=0.371		$\chi^2=2.642$ p=0.267		$\chi^2=5.039$ p=0.080		$\chi^2=8.466$ p=0.015*		$\chi^2=2.572$ p=0.276		$\chi^2=1.672$ p=0.433		$\chi^2=0.095$ p=0.954		$\chi^2=6.019$ p=0.049*		$\chi^2=5.482$ p=0.065		$\chi^2=7.162$ p=0.028*		$\chi^2=5.766$ p=0.056			

Not: Sayı ve yüzdeler SCL 90 alt grup puanları ve GSI puanı 1'den yüksek olanlar üzerinden verilmiştir.

*p<0.05

Öğrencilerin bazı sosyo-demografik özelliklere göre GSI puanı ve SCL 90 alt grup puanları 1'den yüksek bulunan semptom taraması sonuçları incelendiğinde; kadın katılımcıların erkek katılımcılara göre somatizasyon, obsesif kompulsif, depresyon, fobik anksiyete, paranoid düşünceler, uyku yeme ek skala puanları ile ve GSI puanının istatistiki anlamlılık düzeyinde yüksek olduğu tespit edilmiştir ($p<0.05$). Yaşanılan yerleşim yeri ile somatizasyon, obsesif kompulsif ve depresyon alt gruplarında istatistiki

anlamlılık düzeyinde bir ilişki vardır ($p<0.05$). Ekonomik durumu kötü olan katılımcıların SCL 90 alt grup puanlarda 1'den yüksek bulunan semptom taraması sonucuna göre; depresyon, paranoid düşünceler ve uyku yeme ek skala sonuçları istatistiki anlamlılık düzeyinde daha yüksek saptanmıştır ($p<0.05$). Ancak aile yapısına göre GSI ve SCL 90 alt grupların 1'den yüksek puanların tamamında istatistiki anlamlılık düzeyinde bir farklılık yoktur ($p>0.05$) (Tablo 3).

Tablo 4. Öğrencilerin Müzik Tercihleri ve Dinleme Özelliklerinin Dağılımı

Müzik Tercihleri ve Dinleme Özellikleri	Sayı	%
Müzik Dinlemeyi Sevme Durumu		
Seven	195	98.5
Sevmeyen	3	1.5
Müzik Dinleme Sıklığı		
Her zaman	83	41.9
Çoğunlukla	72	36.4
Ara sıra	43	21.7
En çok sevilen müzik türü		
Pop Müziği	107	54.0
Arabesk Müzik	26	13.1
Rock Müzik	8	4.0
Türk Halk Müziği	26	13.1
Türk Sanat Müziği	8	4.0
Klasik Müzik	7	3.5
Jazz	1	0.5
Tasavvuf	5	2.5
Diğer	10	5.1
Kişisel arşivde en çok bulunan müzik türü		
Pop Müziği	114	57.6
Arabesk Müzik	26	13.1
Rock Müzik	9	4.5
Türk Halk Müziği	26	13.1
Türk Sanat Müziği	6	3.0
Klasik Müzik	6	3.0
Jazz	1	0.5
Tasavvuf	3	1.5
Diğer	7	3.5
Hangi ritimde müzik dinlemeyi seversiniz?		
Slow (Yavaş)	131	66.2
Tempolu (ritmik, canlı)	67	33.8
Müziği en çok hangi araç veya yolla dinlersiniz?		
Televizyon	9	4.5
Radyo	4	2.0
İnternet	86	43.4
Müzik Çalar	99	50.0

Öğrencilerin müzik dinleme özellikleri incelendiğinde, tamama yakını (%98.5) müzik dinlemeyi sevdiğini ifade etmekte ve müzik dinleme sıklığı her zaman olan öğrencilerin oranı % 41.9'dur. En çok sevilen müzik türünde ilk üç sırayı; pop (%54.0), arabesk (%13.1) ve türk halk müziği (%13.1) oluşturmaktadır. Öğrencilerin yarısından fazlası (%64.0) slow ritimde müzik dinlemeyi tercih ederken en fazla müzik çalar ve internet yoluyla müzik dinlemektedir (Tablo 4).

Katılımcıların müzik tercihi ve dinleme özelliklerine göre GSI puanı ve SCL 90

alt grup puanları 1'den yüksek bulunan semptom taraması sonuçlarına göre; katılımcıların müzik dinlemeyi sevme durumları ile somatizasyon ve anksiyete alt grupları arasında istatistiki anlamlılık düzeyinde bir ilişki vardır. Müzik dinleme sıklığı ile fobik anksiyete alt grubu arasında istatistiki anlamlılık düzeyinde ilişki vardır ($p<0.05$). Ağır ritimli müzik dinleyenlerde tempolu müzik dinleyenlere göre istatistiki anlamlılık düzeyinde alt grup puanı 1'den yüksek daha fazla somatizasyon saptanmıştır ($p<0.05$).

Tablo 5. Katılımcıların Müzik Tercihi ve Dinleme Özelliklerine Göre GSI ve Alt Grup Puanlarının Karşılaştırılması

Müzik Tercihleri ve Dinleme Özellikleri			Somatizasyon	Obsesif kompulsif	Kişilerarası duyarlılık	Depresyon	Anksiyete	Öfke	Fobik anksiyete	Paranoid düşünceler	Psikotik belirtiler	Uyku yeme Ek skala	GSI
		Sayı	$\bar{X} \pm ss$	$\bar{X} \pm ss$	$\bar{X} \pm ss$	$\bar{X} \pm ss$	$\bar{X} \pm ss$	$\bar{X} \pm ss$	$\bar{X} \pm ss$	$\bar{X} \pm ss$	$\bar{X} \pm ss$	$\bar{X} \pm ss$	$\bar{X} \pm ss$
Hangi ritimde müzik dinlemeyi seversiniz?*	Slow Tempolu	131	1.15±0.79	1.49±0.69	1.42±0.73	1.26±0.85	1.15±0.74	1.26±0.91	0.77±0.62	1.39±0.75	0.90±0.61	1.31±0.80	1.21±0.63
		67	0.94±0.76	1.36±0.70	1.31±0.75	1.14±0.69	1.00±0.69	1.15±0.91	0.89±0.78	1.28±0.78	0.90±0.66	1.27±0.67	1.12±0.63
t			t=1.774	t=1.294	t=0.981	t=1.026	t=1.329	t=0.778	t=1.183	t=1.009	t=0.078	t=0.341	t=0.986
P			p=0.078	p=0.197	p=0.328	p=0.306	p=0.185	p=0.437	p=0.314	p=0.314	p=0.938	p=0.733	p=0.325
Son 15 günde en çok tercih edilen müzik türü**	Pop Müziği	100	1.04±0.72	1.41±0.63	1.41±0.72	1,20±0.08	1,03±0.67 ^a	1,14±0.84 ^a	0.80±0.70	1.38±0.73	0.89±0.64	1.27±0.73	1.15±0.61
	Arabesk Müzik	34	1.25±0.85	1.53±0.79	0,46±0.88	1,36±0.15	1,40±0.83 ^b	1,58±1.16 ^b	0.91±0.79	1.34±0.81	0.95±0.73	1.49±0.90	1.32±0.75
	Türk Halk Müziği	26	0.96±0.58	1.40±0.65	1,15±0.58	1,00±0.12	0.86±0.52 ^a	1,14±0.76 ^a	0.58±0.44	1.17±0.57	0.75±0.47	1.23±0.69	1.02±0.45
F			F=1.415	F=0.472	F=1.485	F=1.533	F=5.335	F=3.230	F=1.747	F=0.876	F=0.965	F=1.161	F=1.894
P			p=0.246	p=0.624	p=0.230	p=0.219	p=0.006	p=0.042	p=0.178	p=0.410	p=0.383	p=0.316	p=0.154

*Bağımsız Örneklerde t Testi kullanılmıştır.

**Tek Yönlü Varyans Analizi-ANOVA kullanılmıştır. Müzik türleri arasında n ≤10 olan türler select case ile veri setinden çıkarılmıştır. a ve b üst simgeleri gruplar arası farklılığı göstermektedir. Aynı harflerin yer aldığı gruplarda fark bulunmamaktadır.

Tablo 5 incelendiğinde; ağır ritimli ritimde müzik dinleyen öğrencilerin fobik anksiyete ve psikotik belirtiler alt grupları hariç tüm alt gruplarda tempolu müzik dinleyen öğrencilere göre daha yüksek puan ortalamasına sahip oldukları görülmektedir. Ancak bu yükseklik istatistiki anlamlılık düzeyinde farklılaşma yoktur ($p>0.05$).

Öğrencilerin son 15 günde dinlemeyi tercih ettikleri müzik türlerine göre semptom taraması sonuçlarında arabesk müzik dinleyenlerin anksiyete ve öfke alt grup puan ortalamaları ($1,40 \pm 0.83$; $1,58 \pm 1.16$) pop ve türk halk müziği dinleyenlere göre daha yüksektir. Bu yükseklik istatistiki anlamlılık düzeyindedir ($p<0.05$). Öğrencilerin son 15 günde dinlemeyi tercih ettikleri müzik türü ile somatizasyon, obsesif-kompulsif bozukluk, kişilerarası duyarlılık, depresyon, fobik anksiyete, paranoid düşünce, psikotik belirtiler, uyku yeme ek skala ve GSI puan ortalamaları arasında istatistiki anlamlılık düzeyinde bir farklılaşma yoktur ($p>0.05$) (Tablo 5).

Tartışma

Meslek Yüksek Okulu öğrencilerinin ruhsal durumları ve ruhsal durumlarının müzik tercihiyle ilişkisini değerlendirdiğimiz bu çalışmada öncelikle öğrencilerin ruhsal durumları, sonra ise ruhsal durumlarının müzik tercihleriyle ilişkisi tartışılacaktır.

Bu çalışmada GSI puanına göre öğrencilerin %57.1'inde ruhsal problem varlığı saptanmıştır. Tang ve arkadaşlarının Çin'de 5972 üniversite öğrencisiyle yaptıkları çalışmada ruhsal problem varlığı %40.7 olarak bulunmuştur (22). İran'da yapılan bir çalışmada ise ruhsal problem varlığı %23 olarak tespit edilmiştir (23). Bu çalışmada öğrencilerin yüksek oranlarda

ruhsal problem varlığı hem gelişmiş hem de gelişmekte olan ülkelerdeki öğrenciler arasında psikolojik bozuklukların arttığını bildiren çalışmalarla uyumludur (24,25). Ancak bizim çalışmamızda ruhsal problem varlığının daha yüksek çıkması okul binasının ilçede olması ve okulun fiziki yetersizliklerinin katkısı olabileceğini düşündürmektedir. Çalışmamızda öğrencilerin GSI puan ortalaması 1.18 ± 0.63 olarak saptanmıştır ve SCL 90 alt gruplarda en yüksek puan ortalaması ilk üç sırada obsesif kompulsif, paranoid düşünceler ve kişiler arası duyarlılık bozuklukları yer almaktadır. Özcan ve arkadaşlarının Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi merkez kampüsünde 2016-2017 akademik yılda okuyan 521 öğrencinin katılımıyla yapılan çalışmada, öğrencilerin GSI puan ortalaması 1.96 ± 0.63 olarak tespit edilmiş ve en yüksek üç alt grubun sırasıyla psikotizm, obsesif-kompulsif ve paranoid bozuklukların olduğu bildirilmiştir (26). Yu ve ark. yaptıkları çalışmada öğrencilerin GSI puan ortalaması 1.50 ± 0.49 'dur ve SCL 90 alt gruplarda ise ilk 3 sırada obsesif kompulsif, kişiler arası duyarlılık ve depresyon saptanmıştır (27). Lei ve arkadaşlarının çalışmasında GSI puan ortalaması 1.74 ± 0.19 olup bildirilen ilk üç sorun obsesif, kişilerarası duyarlılık ve depresyondur (28). Zhang ve Zhang ise; üniversite öğrencilerinde depresyon, somatizasyon, obsesif kompulsif ve fobik anksiyete bozukluklarına sıkça rastlandığı bildirmiştir (29). Aynı yılda ancak farklı yerde veya farklı yerde farklı zamanda yapılan bu çalışmaların sonuçlarının yakın çıkması, üniversite öğrencilerinin benzer stres kaynaklarına maruz kalmasından kaynaklanabilir. Ancak çalışmaları yıllara göre kıyasladığımızda üniversite öğrencilerinin ruhsal semptom tarama sonuçlarına göre ruhsal bozukluk

bulgularının artma eğiliminde olduğu söylenebilir.

Bu çalışmada kadınların somatizasyon bulguları erkeklere göre daha fazla bulunmuştur. Bu bulgu literatür ile uyumludur (24,27,30). Buna karşılık Zhang ve Zhang'ın yaptıkları çalışmada erkek öğrencilerin somatizasyon bulguları kadınlarınkine göre daha yüksektir (29). Bir diğer taraftan başka çalışmalarda farklı cinsiyet, oturdukları yer ve gelir durumuna göre katılımcı grupları arasında SCL 90 toplam puanında herhangi bir fark bulunmamıştır (23,31). Ancak bizim çalışmamızda yaşanan yerleşim yeri ile somatizasyon, obsesif kompulsif ve depresyon alt gruplarında anlamlı ilişki bulunmuştur. Gerek toplumlarda kadın ve erkeğe biçilen roller-gender ve gerekse diğer sosyo demografik özelliklerin öğrencilerin ruhsal semptom tarama sonuçlarına farklı yansımaları; farklı ülke, bölge ve farklı kültürler bağlamında bireylerin duygusal baş etme yöntemlerine ve bireysel değer sistemlerine yansımalarının olmasına bağlanabilir. Başka bir ifadeyle bir hastalık etkeniyle karşılaşıldığında organizmanın hastalık etkenine vereceği yanıt, etkenin organizmada hastalık oluşturabilme yeteneği ve hastalık belirtilerinin ortaya çıkma düzeyi bireyden bireye farklılık göstermektedir.

Öğrencilerin müzik tercihleri ve ruhsal durum ile farklılaşması konusunda sınırlı olan araştırmalar ile tartışılacaktır. Bu çalışmada en çok dinlenen müzikler; %54.0 pop müzik, %13.1 arabesk ve %13.1 halk müziği olarak bulunmuştur. Üniversite öğrencileri üzerine yapılan bir çalışmaya göre yine en çok dinlenen müzik türünün modern pop müzik olduğu bildirilmektedir (32). Bunun sebepleri

arasında dünyada ve Türkiye'de dijitalleşme ile beraber kitle iletişim araçları yaygınlaşması bilgiye hızlı erişim ve sık kullanılan müzik uygulamalarında popüler müziğe daha çok yer verilmesinden kaynaklanıyor olabileceği düşünülmektedir. Fahri Sezer'in yaptığı bir araştırmada pop müzik dinleyenlere göre halk müziği dinleyenlerin sürekli öfke puan ortalaması anlamlı düzeyde daha yüksek bulunmuştur (33). Bizim araştırmamızda ise son on beş günde dinlenen müzik türü semptom taraması sonuçlarına göre arabesk müzik dinleyenlerin anksiyete ve öfke alt grup puan ortalamaları pop müzik ve halk müziği dinleyenlere göre daha yüksektir. Sezer'in çalışmasında arabesk müzik dinleyenlerin öfkesini kolayca dışa vurduğu en yüksek grup olarak bulunmuştur (33). Halk müziği dinlemeyi tercih edenlerin psikolojik belirti puan ortalamasının arabesk ve ağır ritimli müzik dinleyenlerden anlamlı düzeyde yüksek olduğu bulunmuştur (33). Ancak bizim bulgularımıza göre öğrencilerin son on beş günde dinledikleri müzik türü ile somatizasyon, obsesif-kompulsif, kişiler arası duyarlılık, depresyon, fobik anksiyete, paranoid düşünce, psikotik belirtiler, uyku ve yeme bozukluğu ve GSI puan ortalaması arasında istatistiksel anlamlılık düzeyinde bir ilişki yoktur. Öğrenciler somatizasyon bulgularına göre bedensel ağrılarını veya rahatsızlıklarını müzikle rahatlatıyor olabilirler. Bir diğer açıdan bu öğrencilerin üniversite ortamının yeni girmeleri, tanımadıkları güvensiz bir alanda bulunmaları, kendilerini güvende hissetmemeleri sebebiyle obsesif-kompulsif bulgularının ortaya çıkması olası görülmektedir. Shang'ın müzik alanı dışından üniversite öğrencilerine yönelik modern pop müzik öğretim müdahale çalışmasında

öğrencilere uygulama öncesi ve sonrasında SCL 90 uygulanmış ve popüler müzik dinlemenin öğrencilerde bazı SCL 90 alt grup puanlarında düşüşü sağladığı bildirilmiştir. Ayrıca aynı çalışmada üniversite öğrencileri için modern pop müziğin; psikolojik stresi ve ruhsal sıkıntıları hafifletmeye, sağlam kişilik ve ulvi duygular geliştirmeye yardımcı olduğu da bulgular arasındadır (32).

Sonuç

Bu çalışmanın sonucunda yaklaşık her iki öğrenciden birinde GSI puanına göre ruhsal problem varlığı tespit edilmiştir ve ilk üç sırada obsesif kompulsif, paranoid düşünceler ve kişiler arası duyarlılık bozuklukları bulunmaktadır. Cinsiyet, yaşanılan yer ve ekonomik durum ile bazı SCL90 alt grup puanları arasında istatistiki anlamlılık düzeyinde farklılaşma vardır. Öğrencilerin dinledikleri müzikler arasında ilk sırayı pop müziktir. Öğrencilerin müzik dinlemeyi sevme durumları ile somatizasyon ve anksiyete alt grupları arasında istatistiki anlamlılık düzeyinde bir farklılaşma vardır. Müzik dinleme sıklığı ile fobik anksiyete alt grubu arasında istatistiki anlamlılık düzeyinde farklılaşma vardır. Ağır ritimli müzik dinleyenlerde tempolu müzik dinleyenlere göre istatistiki anlamlılık düzeyinde alt grup puanı 1'den yüksek daha fazla somatizasyon saptanmıştır. Arabesk dinleyenlerin anksiyete ve öfke alt grup puan ortalamaları pop müzik ve halk müziği dinleyenlere göre daha yüksek bulunmuştur. Buna istinaden ülkemiz üniversitelerinin de düzenli olarak ruhsal semptom tarama çalışmalarının yapılarak, müziğinde olumlu etkilerinden yararlanmak suretiyle disiplinler arası çalışmalar ve eylem planları oluşturması önerilmektedir.

Sınırlılıklar

Araştırmanın Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi öğrencilerinin tamamına yapılması ideal olmakla birlikte zaman maliyet ve araştırmacıların ulaşım kolaylığı açısından bu araştırma Pazar Meslek Yüksek Okulu öğrencileriyle sınırlandırılmıştır. Elde edilen sonuçların Türkiye genelindeki üniversite öğrencilerini temsil etmemesi araştırmanın sınırlılıkları arasındadır. SCL90-R'ye göre semptom taraması sonuçları doğrultusunda öğrencilerin ruhsal bozukluğa yönelik klinik belirtilerinin olup olmadığı klinik bulgularla karşılaştırılmamıştır. Bu çalışmadan elde edilen sonuçlar öğrencilerin kendi beyanlarıyla sınırlıdır.

Biodata of Authors

Dr. Gonca Soysal

Dr. Gonca Soysal graduated from İnönü University in 2010 at first line, subsequently completed her first master degree in Obstetrics and Gynaecology and next second master degree Public Health while she has been working at Afşin State Hospital from 2007 to 2015. She graduated from public health doctoral program Başkent University. Also she has been working at the Department of Health Care in Tokat Gaziosmanpaşa University since 2015, teaching physiology, anatomy, health management, health education and patient care courses. She has national and international publications on a variety of subjects including women's health, birth, neglect abuse and domestic violence.

Nuh Fikri Soysal

He graduated ITU TMDK Voice Education, Turkish Music Master's and Marmara University Islamic History and Arts doctorate programs. He won the international research scholarship of YÖK and went to Azerbaijan for research abroad for one year. He completed his doctorate with the thesis titled "The Concept of Azerbaijani Mugham in the Framework of Rast Mugham" and carried out the first study on mughams in Turkey. He started to work as a research assistant at Dicle University State Conservatory in 2011 and then promoted to assistant professor in 2013. He was then appointed as the Head of the Voice Education Department. He started to work in TOGU University in 2015 and promoted to associate professor in same year. Also he was appointed as the dean of state conservatory from 2015 to 2019. He was promoted to professor 2020. And now he continues as a professor teaching Turkish folk music and musicology. There are his own publications related to Turkish music and musicology, presented at symposiums, published books and articles in journals. He has released a single album named "Kalktı göç eyledi avşar elleri". He has many performances concerning Turkish folk music and also released a single album named "Kalktı Göç Eyledi Avşar Elleri".

YouTube Channel is @Nuh Fikri Soysal

URL: <https://www.youtube.com/channel/UCpn70jc9vZQGdKquqhCvwcw>

Dr. Elçin Balcı

Tıp eğitimini İzmir Dokuz Eylül Üniversitesi'nde 1994 yılında tamamlamıştır. 2001 yılında Tıpta Uzmanlık Sınavı ile kazandığı Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı'nda ihtisasa başlamış ve 2005 yılında uzmanlık eğitimini tamamlamıştır. 2005-2009 yılları arası öğretim görevlisi, 2009-2014 yılları arasında Yrd. Doç.Dr., 2014-2020 yılları arasında Doç. Dr., 2020 Mart ayından beri Prof.Dr. kadrosuyla aynı anabilim dalında öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır. Dr. Balcı 2005-

2008 yılları arasında Melikgazi Eğitim ve Araştırma Sağlık Grup Başkan Yardımcısı olmuş, 2010 yılından itibaren Talas Eğitim Araştırma Bölgesi'nde Eğitim Koordinatörü ve intern eğitim ve staj sorumlusu olarak görev almıştır. Halk sağlığı alanında 45'i uluslararası indekslere giren 85'den fazla araştırma makalesi, 125'den fazla ulusal ve uluslararası kongre tebliği olan Dr. Balcı; Kayseri İl Tütün Kontrol Komitesi Yürütme Kurulu Üyesi, İl Uyuşturucu ile Mücadele Komisyonu Üyesi, İl Sağlık Müdürlüğü Anne Ölümleri İnceleme Komisyonu Üyesi, Erciyes Üniversitesi Çocuk İhmali ve İstismarını Engelleme Uygulama ve Araştırma Merkezi Üyesi, İl Aşı Sonrası İstenmeyen Etki (ASİE) Danışma Kurulu Üyesi, Erciyes Üniversitesi Kadın Araştırmaları ve Çalışmaları Grubu (KAÇAUM) Üyesi, Kayseri Kadın İşbirliği ve Geliştirme Derneği (KİGDER) Üyesi, HASUDER-Tütünle mücadele çalışma grubu üyesi, HASUDER-Engelli çalışmaları grubu, HASUDER- Afet çalışma grubu Ve Türkuaz Arama Kurtarma Derneği gibi gruplarda üyeliklerini yürütmektedir.

2014 yılından beri Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastaneleri İş Sağlığı Güvenliği Birim sorumlusu ve işyeri hekimi olarak görevlidir. Tütün ve tütün ürünlerinin sağlığa zararları, bebek dostu hastane ve il çalışmaları, bulaşıcı hastalıklar ve mesleki bulaşıcı hastalıklar, kadına ve çocuğa yönelik şiddet, çocuk ihmali ve istismarı, sağlık hizmetleri yönetimi, çalışan sağlığı ve güvenliği, akılcı ilaç kullanımı, homoseksüel gruplarda CYBH ve sağlık eğitimi, yaşlı sağlığı gibi alanlarda çalışmaları mevcuttur.

Kaynaklar

1. The Role of Music in Everyday Life: Current Directions in the Social Psychology of Music - Rentfrow - 2012 - Social and Personality Psychology Compass - WileyOnline Library [İnternet]. [a.yer 24 Aralık 2021]. Erişim adresi: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1111/j.1751-9004.2012.00434.x>
2. Greb F, Schlotz W, Steffens J. Personal and situational influences on the functions of music listening: Psychol Music [İnternet]. 24 Ağustos 2017 [a.yer 20 Aralık 2021]; Erişim adresi: <https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/0305735617724883>
3. Kuntsche E, Mével LL, Berson I. Development of the four-dimensional Motives for Listening to Music Questionnaire (MLMQ) and associations with health and social issues among adolescents: Psychol Music [İnternet]. 12 Ocak 2015 [a.yer 20 Aralık 2021]; Erişim adresi: <https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/0305735614562635>
4. North AC, Hargreaves DJ, O'Neill SA. The importance of music to adolescents. Br J Educ Psychol. Haziran 2000;70:255-72.
5. DSÖ. Dünya Sağlık Örgütü [İnternet]. 2021 [a.yer 21 Aralık 2021]. Erişim adresi: <https://www.who.int>
6. Şenel O. Müzik tercihinin karmaşık arka planı. Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi. 2014;7(30):213-27.
7. Rentfrow PJ, McDanald JA, Oldmeadow JA. You are what you listen to: Young people's stereotypes about music fans. - Pscynet [İnternet]. APA Pscynet. 2009 [a.yer 19 Aralık 2021]. Erişim adresi: <https://psycnet.apa.org/record/2009-07622-004>
8. Rentfrow PJ, Gosling SD. The do re mi's of everyday life: The structure and personality correlates of music preferences. J Pers Soc Psychol. 2003;84(6):1236-56.
9. Baker F, Bor W. Can music preference indicate mental health status in young people? Australas Psychiatry Bull R Aust N Z Coll Psychiatr. 2008;16(4):284-8.
10. Şenel O. Müzik Tercihi Ve Sosyal Kimlik İlişkisi - The Relationship Between Music Preference And Social Identity. 2014;
11. Erdal B. Müzik Tercihi ve Kişilik İlişkisi. Cumhuriyet Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi. 2010;33(2):188-96.
12. Rentfrow PJ, Mcdonald JA. Preference, Personality, and Emotion [İnternet]. Handbook of Music and Emotion: Theory, Research, Applications. Oxford University Press; 2009 [a.yer 19 Aralık 2021]. Erişim adresi: <https://oxford.universitypressscholarship.com/view/10.1093/acprof:oso/9780199230143.001.0001/acprof-9780199230143-chapter-24>
13. Konečni V. 17 - Social Interaction and Musical Preference. undefined [İnternet]. 1982 [a.yer 19 Aralık 2021]; Erişim adresi: <https://www.semanticscholar.org/paper/17-%E2%80%93-Social-Interaction-and-Musical-Preference-Kone%C4%8Dni/800d7d5ed7f1305181e13e3d632c482e60fc9221>

14. Sezer F. The effects of music on anger and psychological symptoms. *J Hum Sci.* 19 Nisan 2011;8(1):1472-93.
15. Güner N. Ergenlerin Dinledikleri Müzik Türü İle Saldırganlık Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. İçinde: Ergenlerin Dinledikleri Müzik Türü İle Saldırganlık Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi [İnternet]. Konya; 1998 [a.yer 19 Aralık 2021]. s. 291-9. Erişim adresi: https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezDetay.jsp?id=2bbAzIpTCYFUd_gu1cU9UQ&no=2bbAzIpTCYFUd_gu1cU9UQ
16. Yağışan N. Musical Preferences of University Students and the Correlation Of These Preferences with Aggressiveness. *SED J Art Educ* [İnternet]. 13 Kasım 2013 [a.yer 19 Aralık 2021];1(2). Erişim adresi: <http://dergipark.gov.tr/doi/10.7816/sed-01-02-07>
17. Juslin PN, Liljeström S, Västfjäll D, Barradas G, Silva A. An experience sampling study of emotional reactions to music: Listener, music, and situation. *Emotion.* 2008;8(5):668-83.
18. Sittler MC, Worschech F, Wilz G, Fellgiebel A, Wuttke-Linnemann A. Psychobiological mechanisms underlying the health-beneficial effects of music in people living with dementia: A systematic review of the literature. *Physiol Behav.* 01 Mayıs 2021;233:113338.
19. Derogatis LR, Unger R. Symptom Checklist-90-Revised. İçinde: *The Corsini Encyclopedia of Psychology* [İnternet]. John Wiley & Sons, Ltd; 2010 [a.yer 23 Aralık 2021]. s. 1-2. Erişim adresi: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1002/9780470479216>.
20. Dağ I. Belirti Tarama Listesi (SCL-90-R)'nin Üniversite Öğrencileri için güvenilirliği ve geçerliği. [Reliability and validity of the Symptom Check List (SCL-90-R) for university students.]. *Türk Psikiyatri Derg.* 1991;2(1):5-12.
21. Dağ I. Belirti Tarama Listesi (SCL-90-R). İçinde: Körroğlu E, Aydemir Ö, editörler. *Psikiyatride kullanılan klinik ölçekler.* Ankara: Hekimler Yayın Birliği; 2007.
22. Tang F, Byrne M, Qin P. Psychological distress and risk for suicidal behavior among university students in contemporary China. *J Affect Disord.* 01 Mart 2018;228:101-8.
23. Delara M, Woodgate RL. Psychological Distress and its Correlates among University Students: A Cross-Sectional Study. *J Pediatr Adolesc Gynecol.* 01 Ağustos 2015;28(4):240-4.
24. Kontoangelos K, Tsiouri S, Koundi K, Pappa X, Sakkas P, Papageorgiou CC. Greek college students and psychopathology: New insights. *Int J Environ Res Public Health.* 2015;12(5):4709-25.
25. Turner AP, Hammond CL, Gilchrist M, Barlow JH. Coventry university students' experience of mental health problems. *Couns Psychol Q.* 01 Eylül 2007;20(3):247-52.
26. Özcan A, Özdiğil K, Öztürk GK. Examination of Some Psychological Variables That Predict Internet Addiction in University Students: A University in Cappadocia. *J Int Health Sci Manag.* 24

Nisan 2020;6(10):74-89.

27. Yu Y, Wan C, Zhao X, Huebner ES, Tan J, Xu C, vd. Undergraduate students' norms for the Chinese version of the symptom check-List-90-R (SCL-90-R). BMC Public Health. 21 Ekim 2020;20(1):1588.

28. Lei X, Liu C, Jiang H. Mental health of college students and associated factors in Hubei of China. PloS One. 2021;16(7):e0254183.

29. Zhang J, Zhang X. Chinese college students' SCL-90 scores and their relations to the college performance. Asian J Psychiatry. 01 Nisan 2013;6(2):134-40.

30. Barsky AJ, Peekna HM, Borus JF. Somatic symptom reporting in women and men. J Gen Intern Med. 01 Nisan 2001;16(4):266-75.

31. Lei X, Liu C, Jiang H. Mental health of college students and associated factors in Hubei of China. PLOS ONE. 02 Temmuz 2021;16(7):e0254183.

32. Shang Y. An Evaluation System For The Influence Of Modern Pop Music Teaching On Students' Psychology in New Media Environment. Rev Argentina Clin Psicol. 2020;29(1):1064-9.

33. Sezer F. Öfke ve psikolojik belirtiler üzerine müziğin etkisi. 2011;22.

Examination of the vocational high school students' perceptions of psychological status and music preference

Abstract

This research was carried out to evaluate the mental state perceptions of Vocational School students, to conduct a screening of psychological symptoms by revealing the current mental states of the students, and to determine how their music preferences affect their mental state.

The universe of the descriptive cross-sectional research consists of students studying at Tokat Gaziosmanpaşa University Pazar Vocational School in the fall semester of 2016-2017. Sample calculations were not made, but the study was carried out with the participation of 198 students who agreed to participate in the research (80.2% of the achievement rate). A questionnaire containing questions about the socio-demographic characteristics and music preferences of the students and the Psychological Symptom Screening Scale (SCL 90-R) were used as data collection tools. Ethics committee permission was obtained from Erciyes University Non-Clinical Research Ethics Committee and institutional permission from TOGU University Pazar Vocational School to conduct the study.

73.7% of the students participating in the study were female and 26.3% were male, with a mean age of 19.7 ± 2.2 years. The rate of students with mental problems is 57.1%. Obsessive-compulsive, paranoid thoughts and interpersonal sensitivity disorders were found in the first three ranks among the subgroups with mental problems according to the GSI mean score of the participants. There is a statistically significant relationship between gender, place of residence and economic status and some SCL-90 subgroup scores. It has been determined that pop music, arabesque and folk music are in the first three places among the music that the students listen to. There is a statistically significant relationship between students' liking to listen to music and somatization and anxiety subgroups. There was a statistically significant correlation between the frequency of listening to music and the phobic anxiety subgroup ($p < 0.05$). Those who listen to heavy rhythm music have more somatization than those who listen to tempo music, with a subgroup score higher than 1 at the statistical significance level ($p < 0.05$).

According to the psychological symptom screening results of Vocational School students, the rate of mental problems is quite high. It has been determined that some socio-demographic characteristics and music preferences affect their mental states. Based on this, it is recommended that our country's universities should regularly carry out psychological symptom screening studies and create interdisciplinary studies and action plans by taking advantage of the positive effects of their music.

Keywords

SCL 90-R, Music Preference, University Students, Psychology of Music, Music Listening Preferences

EK 1

Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Müzik Tercihi Ve Ruhsal Durum Algısı Anketi

Okumakta Olduğunuz Bölüm:.....

Yaşınız:

Cinsiyetiniz: 1) Erkek 2)Kadın

Doğum yeriniz:

Uzun süre yaşamakta olduğunuz yerleşim birimi:

1) İl merkezi 2) İlçe 3) Köy/ kasaba

Aile tipiniz 1)Çekirdek (anne+baba+kardeş ve/veya eş+çocuk)

2)Geniş (anne+baba+kardeş+diğer akrabalar)

Kardeş Sayınız:.....

Anne-baba ayrı mı / bir arada mı?

1)Birarada 2)Ayrı 3)Anne vefat 4) Baba vefat

Anne eğitimi:

1)Okuryazar değil 2)İlkokul 3)Ortaokul 4) Lise 5)Önlisans 6)Lisans 7) Lisansüstü

10. Annenizin çalışma durumu:

1) Çalışmıyor- Evhanımı 2)Memur 3)İşçi 4) Esnaf 5) Emekli

11.Baba Eğitimi:

1)Okuryazar değil 2)İlkokul 3)Ortaokul 4) Lise 5)Önlisans 6)Lisans 7) Lisansüstü

12. Babanızın çalışma durumu

1) Çalışmıyor 2)Memur 3)İşçi 4) Esnaf 5) Emekli

13. Ekonomik durum:

1)Çok iyi 2.)İyi 3.)Orta 4)Kötü 5)Çok Kötü

14. Müzik dinlemeyi sever misiniz? 1) Evet 2) Hayır

15. Ne sıklıkla müzik dinlersiniz?

1)Her zaman 2)Çoğunlukla 3) Ara sıra 4) Az 5) Çok az

16. En çok sevdiğiniz müzik türü hangisidir? (Birden çok seçenek işaretleyebilirsiniz)

1)Pop Müzik 2) Arabesk Müzik 3)Rock Müzik 4) Türk Halk Müziği
5) Türk Sanat Müziği 6) Klasik Müzik 7) Caz Müzik 8)Tasavvuf Müzik 9) Diğer
(Belirtiniz.....)

17. En çok sevdiğiniz müzik türünden bir sanatçı ve bir şarkı ismini yazınız. (Tek sanatçı ve tek şarkı)

.....

18. Kişisel arşivinizde en çok hangi müzik türü bulunur? (Birden çok seçenek işaretleyebilirsiniz)

1)Pop Müzik 2) Arabesk Müzik 3)Rock Müzik 4) Türk Halk Müziği
5) Türk Sanat Müziği 6) Klasik Müzik 7) Caz Müzik 8)Tasavvuf Müzik 9) Diğer
(Belirtiniz.....)

19. En çok dinlediğiniz müzik türünü kaç yaşında dinlemeye başladınız?

.....

20. En sevdiğiniz müzik türünü siz bu türle ilgilenmeye başlamadan önce yakın çevrenizde dinleyenler var mıydı? (Birden çok seçenek işaretleyebilirsiniz)

1) Aile ve akrabalarım içerisinde dinleyenler vardı

2) Yakın arkadaş ve akranlarım arasında dinleyenler vardı

3) Bulduğum bazı mekanlarda bu tür müzikler dinleniyordu

4) Diğer (Belirtiniz.....)

21. Bu türü tercih etmenizdeki en önemli etken nedir? (Birden çok seçenek işaretleyebilirsiniz)

1) Kendime yakın buluyor olmam/ Bu türü seviyor olmam

2)Aile ve çevrem etkisi

3) Kültürel etmenler

4) Diğer (Belirtiniz.....)

22. Müzik tercihlerinizde hangisi daha etkili olmuştur? (Birden çok seçenek işaretleyebilirsiniz)

1) Annem - Babam 2)Kardeşlerim 3)Arkadaşlarım-çevrem

4)Medya (TV, Radyo, İnternet) 5)Kimseden etkilenmem

23. Sevdiğiniz müzik türü size genel olarak ne ifade ediyor? (Yalnızca bir tane işaretleyiniz)

1) Psikolojik gerilim ve rahatlama

2) Güzellik ve hoşluk hissini

3) Ardı sıra dizilmiş ses kalıplarını

4) Birtakım olaylar ya da durumları

5) Sosyal bir durumu

6) Kişisel özelliklerimi

7)Diğer (Belirtiniz.....)

24. Sevdiğiniz müzik türü yaşamınızda hangi yer ve işleve sahiptir? (birden çok seçenek işaretleyebilirsiniz)

1)Kendimi ifade etme ve sosyalleşme aracı 2)Boş zaman etkinliği

3)Eğitim ve kültürlenme aracı 4)Rahatlama ve dinlenme aracı

25. Tercih ettiğiniz müziği belirlerken kararlarınızı en çok neye göre verirsiniz? (Yalnızca bir tane işaretleyiniz)

1) Müzikal faktörlere/yapılara göre (biçim, armoni, ritm vb.)

2) Şarkı sözlerine göre

3) Hem müzikal faktörlere hem şarkı sözlerine göre

4) Geçmişten bugüne kadar elde ettiğim deneyim ve birikime göre

5) Diğer

(Belirtiniz.....)

26. Hangi ritimde müzik dinlemeyi seversiniz? 1) Slow (Yavaş) 2) Tempolu (ritmik, canlı)

27. Müziği en çok hangi araç veya yolla dinlersiniz? (Yalnızca bir tane işaretleyiniz)

1) Televizyon 2) Radyo 3) İnternet 4) Müzik Çalar (CD,mp3, mp4 vb)

28. En çok hangi duygu durumundayken müzik dinlersiniz? (Yalnızca bir tane işaretleyiniz)

1) Sevgi-aşk 2) Eğlence-mutluluk 3)Şaşkınlık 4)Üzüntü 5)Korku 6) Öfke

7)Diğer (Belirtiniz.....)

29. Son 15 günde en çok tercih ettiğiniz müzik türü hangisidir?

1)Pop Müzik 2) Arabesk Müzik 3)Rock Müzik 4) Türk Halk Müziği

5) Türk Sanat Müziği 6) Klasik Müzik 7) Caz Müzik 8)Tasavvuf Müzik 9) Diğer

(Belirtiniz.....)

30. Son 15 günde tercih ettiğiniz müzik türünden bir sanatçı ve bir şarkı ismini yazınız.

.....